http://wp.me/pFrEi-B5

HERESİYOGRAFİ

Bir dinin, "sapkın", "zındık" ve "mülhid" kategorisine giren, o dinin içinde veya dışında duran inançlar hakkında incelemeye Heresiyografi denir.[1] Hurafeler dinin vazgeçilmezi olunca, buna bağlı bazı unsurların olması da muhtemeldir. Bilindiği üzere; son ve hak olan din İslâm'ın Allah Teâlâ tarafından kıyamete kadar korunacağı [2] ve **"Allah inananların dostu"**[3] olduğunu biliyoruz. Konuyla ilişkili olması açısından aklımıza şu soru ister istemez geliyor ki,

"bu dinin içerisinde olmalarına rağmen, iyi ya da kötü niyetleri ile neden bazı insanlar sapkınlığa doğru yol alıyor? Hakk ve hakikatten uzaklaşıp, neden sapkın guruplar oluşturuyorlar?

Güç ve kudretin Allah Teâlâ'nın olmasına rağmen, bu türlü şeylere müsaade etmesinin hikmeti nedir? diye sorarsanız;

Mesela bir kişiyi düşünelim ki, yirmi yaşına gelmiş ve dini terbiyesi de yüzeysel kalmış olsa, bu kişi için hangi şey yakın gelebilir?

Salt hakikat mi..? Bulanık yol mu..?

Devir (İlâhî âlemden geliş ve dönüş) nazariyelerinde daire çizimi genelde çoktur. Aslında bu değişiminde temsilidir. Dönüşümün tek bir çizgisi veya kare gibi sert bir ivmesi yoktur. Hareket planında yamuk olan bir çizimin dahi, şahsiyetin kıvamında meyil etkisi olacaktır. Keskinlik ise, ayrılığın farkını bariz şekilde ortaya koyarken meyil ise bu etkiyi göstermemektedir. Yani anlatmaya çalıştığımız şey şudur;

Cemiyetler içersinde sürekli sapkın guruplar, tarikatlar, ideolojik guruplar vb. türlü söylemler vardır. Öyle ki, çıkışı sağlam ve sıhhatli bir unsurken, zamanla ilk anlardaki özellik ve safiyetini kaybetmiştir. Usulde her ne olursa olsun, batılın batıllığı yanında, hak için olan bir unsur taşıdığı bilinir. Çünkü Allah Teâlâ'nın **" Hak geldi; batıl yıkılıp gitti. Zaten batıl yıkılmaya mahkûmdur"**[4] buyurması ile batılın hayatiyet gösteremeyeceği bildirilmektedir. Lakin batılın yaşamaya devam ettiğini görünce anlıyoruz ki bahsedilen hikmete binaen batıl içindeki bazı hakikatlerin sayesinde canlı kalabilmektedir. Bu meselenin ikinci merhalesi ise, batılında lüzum ve ihtiyaç gösteren hakikat olmasıdır. Eğer bu şekilde bir kader olmasa idi, guruplar, dinler, ideolojiler arasında hayatı bir yerde paylaşma unsuru bulunamayacak, nizam ise kaosa dönecekti.

Bu meseleyi İbn'ül Arâbî kaddese'llâhü sırrahu'l azîz Fususu'l Hikemin Nuh Fassında değişik bir terminoloji ile açıklamaktadır.

Hülâsa; bizim için etrafımızdaki sapkınlara bakıp normal hayatımızı çekilmez kılmaktan çok, bu durum ve buna mensup kişilerin, geçiş dönemlerinde gerekli olacak doğru metodlarının geliştirilmesi aşamasında, bir yerde olabilmenin gayreti ve duygusu içinde yaşamamız gerektiğidir.

Olması kaçınılmaz olan şeyler için, daha çok yok edici olmaktan ise, hakikate doğru ivme kazanmaları hususunda kaygan zeminlerin istikametini çevirmeyi becerebilmek daha çok önemlidir. Bu mesele en mahir olanlar, nebiler ve rasüller olmasına rağmen başarısız olanlarda olmuştur.

Onlar azgın ve sapık kişileri ikna edip, inançlarını etkisizleştirirken batılın içindeki hakikati görerek, doğru inancın örgüsüne başlamışlardır. Eğer zamanımızda bu vasfı taşıyan kişiler fazla bulunsaydı, daha az sapkınlık görüleceği düşünülebilirdi. Ne yazık ki şu anda bile, akla hayale gelmeyen, şeytanın dahi belki ders aldığı, gizliden gizliye faaliyet gösteren vehimler, hayallerle örgütlenmiş haince bilgiler ve oluşumları görmekteyiz.

Son söz olarak şunu diyebiliriz, kendi inancı sağlam olduğu halde çok kişiler sapkınlıklar ürettiler. Bu sapkınlıkları ileriye dönük onları da kendi içine aldı. Bu nedenle başkalarının duruşundan çok kendi duruşumuzun istikameti ile meşgul olalım. Nasıl olsa sapık olan bir gün hakikate doğru muhakkak dönüş gösterecek, hakikatteyim diyende şartlar ve ihtimaller kıskacında batıla doğru eğrilecek olma ihtimali vardır.

---

[1] **Heresy**: sapıklık, sapınç, aykırı düşünce

[2] **"Şüphe yok ki, o Kur'an'ı Biz indirdik. Biz; her halde onu muhafaza da edeceğiz!"** Hicr, 9

[3] Âl-i İmran, 68

[4] İsra, 81

Onun için Allah Teâlâ’nın bizi koruması için dua edip Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin yaşayışını örnek almak gerektiğini tekrar hatırlatırız.

İhramcızâde İsmail Hakkı